

Arkivsak-dok. 25/00013-25
Saksbehandler Kristin Furuløkken

Saksgang	Møtedato
Viltutvalget	05.02.2025
Kommunestyret	13.02.2025

Saksframlegg

Ny behandling av endring av forskrift om minsteareal for hjort i Farsund kommune- 2025 - 2027

Kommunedirektørens innstilling:

Farsund kommune, Kommunestyret, vedtar følgende endring til *Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Farsund kommune, Agder*:

Viltart	Område	Minsteareal i dekar
Hjort	Spind	2000
Hjort	Herad og Lista	1200

Vedlegg

- Innspill arealmengde pr hjort
- Innspill - Ove Heskestad og Bernt Arnt Heskestad - 15.01.25
- Saksutskrift - Minsteareal for hjort - 2025-2027
- Innspill - Elledalen Jaktfelt - 15.01.25
- Saksutskrift - Forslag til nye minsteareal i Farsund kommune fra 2025 til 2027
- BESTANDSPLAN 2022-2024. Revidert 26.4.2023
- Gjeldende forskrift - Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Farsund kommune, Agder - Lovdata
- Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltning 2025-2027 VEDTATT
- Saksutskrift - Evaluering av Bestandsplanen for elg og hjort 2022-2024- Viltutvalget

Bakgrunn

Minsteareal er størrelsen på det tellende arealet som normalt skal ligge til grunn for hver fellingstillatelse. Minsteareal er også størrelsen på det minste sammenhengende område som kommunen kan godkjenne som et vald. Det er Farsund kommune som fastsetter egen forskrift for adgang til jakt på elg, hjort og rådyr, og det minstearealet som skal gjelde for godkjenning av jaktvald og tildeling av fellingskvote.

Viltutvalget vedtok 25.11.2024 i sak 13/24 om å sende forslag om følgende endring av minstearealet:

*«Viltnemda i Farsund kommune vedtar å legge ut følgende minsteareal for hjort til høring:
Spind 2800daa/tildelte frie hjort
Herad 900daa/tildelte frie hjort
Lista 900 daa/tildelte frie hjort
Minsteareal for elg og rådyr forblir uendret.
Det tas forbehold om å kunne endre minstearealet ut fra sett- og skutt-rapportering i 2024.»*

Forslag til minsteareal ble sendt på høring med høringsfrist satt til 3. januar 2025.

I etterkant av høringsperioden, vedtok viltutvalget i møte 13.01.2025 i sak 2/25 følgende:

«Farsund kommune, viltutvalget, vedtar følgende endring til Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Farsund kommune, Agder:

Viltart	Område	Minsteareal i dekar
Hjort	Spind	2000
Hjort	Herad og Lista	1200

Saken sendes til kommunestyret for endelig forskriftsfastsettelse.»

Samme dag som viltutvalget skulle avholde møte, 13.01.2025, mottok Farsund kommune ytterligere innspill til minsteareal. Viltutvalget var enstemmig enige at innspillene ikke skulle hensyntas fordi høringsfristen var gått ut.

I *Forskrift om forvaltning av hjortevilt* § 6 åpner likevel opp for at forslag om endring av minsteareal kan fremmes innen 15. januar. En eventuell forskriftsendring må fastsettes av kommunen innen 15. mars.

Innkomne innspill innen 15.01.2025

Innspillene oppsummert:

- Reduksjon av minsteareal for hjort til 200 dekar for Elledalen jaktfelt
- Reduksjon av minsteareal for Lista og Herad til 500 dekar
- Opprettholde minsteareal for Spind på 2000 dekar

Begrunnelse:

- Beiteskader på innmark og utmark
- Ødeleggelse av rundballer og beiter
- «fri kalveuttak» er ikke nok for å få ned hjortetetthet i kjerneområder for hjort
- Vald innehar ikke riktig kompetanse for hjorteviltforvaltning
- Kommunen må sette konkrete tiltak i kommunale målsetninger
- Målsetningene for 2022-2024 er ikke nådd
- Overføring av dyr i bestandsplanområdet er ikke rutine

Innspill til endring av minsteareal er fremmet innen 15. januar fra Elledalen jaktfelt v/Roger Sævik og Ove og Bernt Arnt Heskestad, og Henry B. Tønnessen.

Det vises til innspillene i sin helhet, se vedlegg.

Statistikk fra 2014-2024:

Kommunens målsetning for hjort i perioden 2025-2027

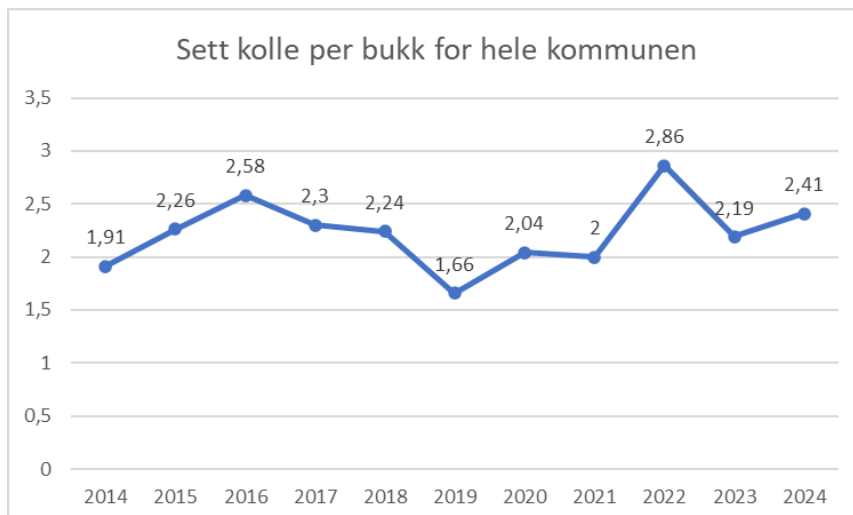
Viltutvalget vedtok i møte 25.11.2024 følgende bestandsmål for hjort:

- Hind/bukk-forhold: 1,5: 1
- Slaktevekt spissbukk: > 50 kg i snitt.
- Sett-hjort pr. jegerdag: 1,0 – 1,2
- Avskytingsprosent årlig for hvert vald: > 90 %»
- Andelen store hjortebukker i bestanden skal økes. Andelen spissbukker økes i tildelt kvote og andelen eldre bukk reduseres tilsvarende.

Det vises til kommunens målsetninger for 2025-2027 i sin helhet, se vedlegg.

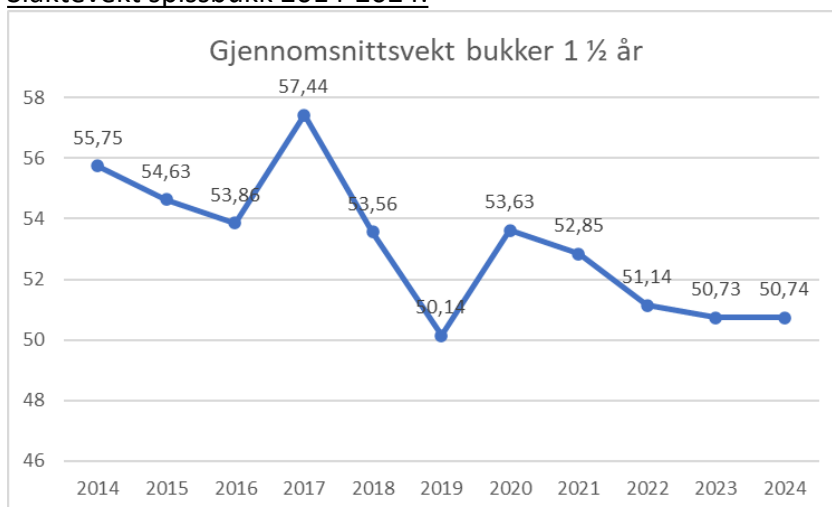
Det er Farsund bestandsplanområde (som består av 3 storvald – Spind, Lista og Herad) som løser de lokale forskjellene i bestandstettheten med bytting av kvoter og vilkår for tildeling av ekstra fellingskvote der tettheten er for høy.

Hind/Bukk forhold 2014-2024:

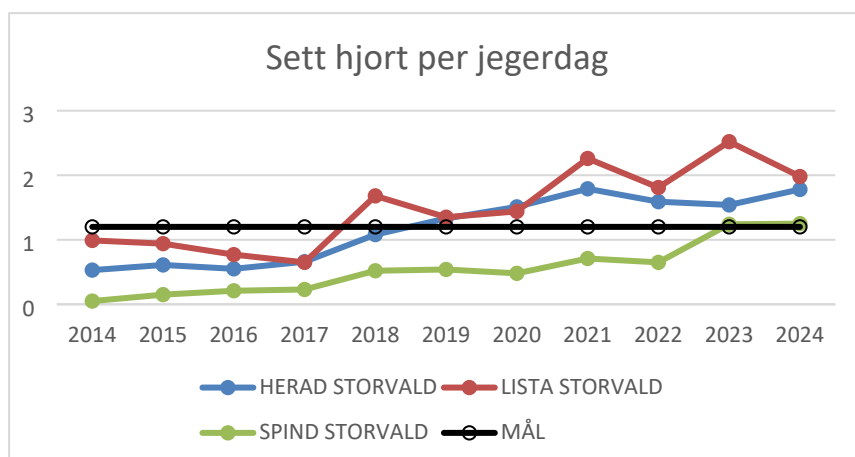
Målsetningene sier at hind/bukk forhold skal være 1,5 hind per bukk. Gjennomsnitt for hele kommunen de siste 10 årene er 2,2. Målet er ikke nådd enda.

Slaktevekt spissbukk 2014-2024:

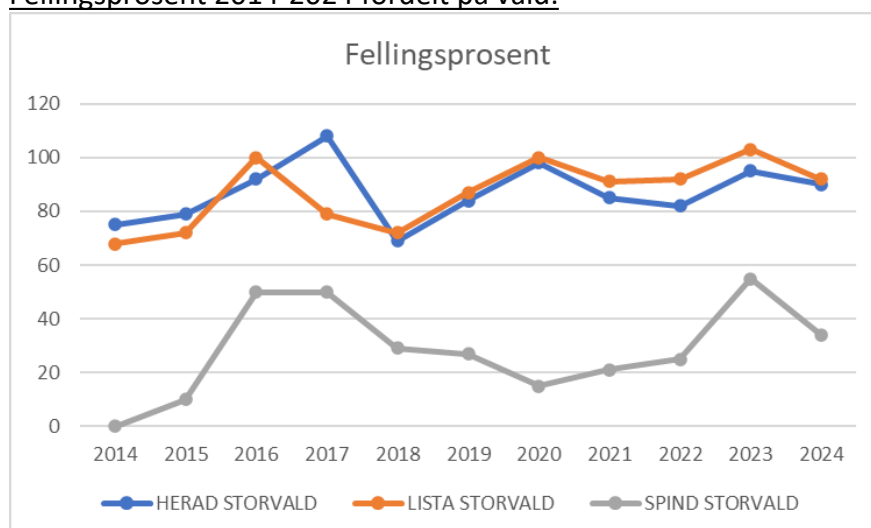
Slaktevekt for spissbukk skal i følge de kommunale målsetningene være mer enn 50 kg i snitt. I figuren over ser man at gjennomsnittlig slaktevekt er svakt synkende for Farsund kommune sett under ett, men innenfor målsetningene.

Sett hjort per jegerdag 2014-2024 fordelt på vald:

Viltutvalgets vedtatte mål er at «sett hjort per jegerdag» skal være mellom 1,0 og 1,2. Kommunens gjennomsnitt i 2024 er på 1,67 og har en svak stigende trendlinje. Målsetning er ikke nådd enda.

Fellingsprosent 2014-2024 fordelt på vald:

Herad og Lista storvald har generelt en høy fellingsprosent, mens Spind storvald har lavere. Dette indikerer at kvotene er for store i Spind, og at det er mulighet til å øke kvotene for Herad og Lista. Kommunal målsetning sier at avskytningsprosenten skal være større enn 90 % årlig.

Det vises ellers til øvrig statistikk hos hjorteviltregisteret.no

Ytterligere historikk om minsteareal i Farsund kommune

I 2018 endret Farsund kommune minstearealet for hjort fra 5000 dekar til 2000 dekar i hele kommunen. Begrunnelsen for endringen var at hjortebestandene økte mer enn forventet og fellingsprosenten var høy.

I 2021 vedtok viltnemnda i Farsund kommune målsetninger for forvaltning av hjort for perioden 2022-2024. I denne perioden ble minstearealet halvert til 1000 dekar for Lista og Herad Storvald.

I januar 2023 søkte grunneiere i Elledalen Farsund kommune om å få etablert en egen sone med redusert minsteareal knyttet til området ved Elledalen. Grunneierne ønsket et minsteareal på hjort på 200 daa i dette området. Bakgrunnen for søknaden var at man ikke har lyktes med å redusere hjortebestanden, «slik det er lagt opp til gjennom vedtak / målsetning for hjort i Farsund kommune. Tilsvarende søkte Elledalen Jaktfelt i 2023 om å få redusert minstearealet for hjort i det samme området til 250 daa.

Viltnemnda avslo de to søknadene i møte 25.01.2023. Nemnda fattet følgende vedtak:

«Viltnemnda avslår søknadene om reduksjon av fellingskvote for hjort i Elledalsområdet med begrunnelse som skrevet i saksfremstillingen her.

Viltnemnda anmoder Statens vegvesen om å sette opp fareskilt; kryssende vilt på en strekning av Fv652 i Elledalen.»

Både Elledalen jaktfelt og grunneierne i Elledalen klagde på vedtaket i viltnemnda avslo søknadene om å endre minstearealet i Elledalen-området.

Klagene ble behandlet av viltnemnda i møte 26.04.2023. Viltnemnda fattet da enstemmig vedtak:

«Farsund kommune, viltnemnda, tar ikke klagene til følge. Viltnemnda opprettholder sitt vedtak i sak 1/23 av 25.januar, 2023 – Søknad om redusert minsteareal for tildeling av fellingskvote for hjort i kjernesonen for hjort i Farsund kommune. Saken sendes videre til Statsforvalteren i Agder for endelig avgjørelse.»

Satsforvalteren avviste til slutt klagen med følgende vedtak:

«Viltnemndas vedtak av 25.01.2023, er ikke et enkeltvedtak som kan påklages, jf. fvl. § 28 første ledd, jf. § 2 første ledd bokstav b), jf. bokstav a). Ut fra ovennevnte foreligger ikke vilkårene for klage, og følgelig avvises begge klagene som ble behandlet av viltnemnda 26.04.2023 jf. fvl. § 34 første ledd. Farsund kommune anses å ha prøvd avvisningsspørsmålet, og kommet til at vilkårene for realitetsbehandling er til stede, jf. over. Vedtak om å avvise klagen (dette vedtaket) kan følgelig ikke påklages, jf. fvl. § 28 tredje ledd bokstav b.

Vurdering

Hjorten medfører tydelige økonomiske konsekvenser for grunneiere slik det vises til i vedlagte innspill. I bestandsplanen er det et mål at man skal ha en bærekraftig bestand uten at konfliktnivået med landbruksnæringen og andre samfunnsinteresser blir for stort. For de grunneierne det gjelder er problemene hjorten medfører betydelige, og må derfor sees i sammenheng med verdiskapningen hjorten fører med seg. Balansen mellom nytte og kostnad må kommunen definere ved et minsteareal som sørger for den beskatningen vi mener er rett for å nå våre mål.

Farsund kommune v/viltutvalget reviderer og vedtar kommunal målsetning for hjorteforvaltningen hvert 3. år. Siste vedtatte målsetning er for perioden 2025-2027. Farsund bestandsplanområde – bestående av tre storvald, utarbeider bestandsplan på grunnlag av kommunens reviderte målsetning, kommunens fastsatte minsteareal og egne vurderinger. Viltutvalget godkjenner bestandsplan med planperiode på tre år og blir årlig evaluert i samarbeid med valdene. Ny bestandsplan for perioden 2025-2027 skal sendes til kommunen for godkjenning innen 1. mai 2025, og kommunen (viltutvalget) skal godkjenne denne innen 15. juni 2025.

Det er over tid gjort tiltak ved blant annet å redusere minstearealet for hjort fra 5000 dekar i 2018 til 1000 dekar i 2022. Dette betyr at avskytningen er femdoblet på få år, samt at det i tillegg er tildelt ekstra dyr fra omkringliggende jaktfelt slik at Elledalen jaktfelt, etter endt jakt har tatt ut flere hjort tilsvarende minsteareal på i underkant av 500 dekar/ pr dyr. Hvert storvald fordeler sin kvote til godkjente jaktfelt internt iht. storvaldets egne vedtekter.

Konklusjon

Jaktfelt og storvald oppfordres til å fortsette praksis med å tildele flere dyr i de områdene der skadene er størst. Administrasjonen tilrår at opprinnelig vedtatt minsteareal for hjort opprettholdes.